

EUROPAHØRING 2006

FOLKEHØRINGEN I ODENSE 29.-30. APRIL

Fire synsvinkler på Europa

Inspirationsmateriale til Europahøring 2006

1. Dansk selvbestemmelse først
2. Velfærden er vigtigst
3. EU skal sikre Danmarks fred
4. Lille land i en stor verden

Hvor vil vi hen?

Borgerne har lige nu en enestående chance for at påvirke EU.

EU er i et vadeded. Alle EU-lande overvejer, hvordan samarbejdet skal udvikle sig. Efter at folkeafstemninger om forfatningstraktaten endte med et nej i Frankrig og Holland besluttede EU's stats- og regeringschefer i juni 2005 at indlede en såkaldt "tænkepause", der skal benyttes til bred debat om EU blandt borgere i alle EU-lande.

I Danmark har vi tradition for at lægge op til folkelig debat om EU. Som regel er det sket, når vi skulle til folkeafstemning. Det har de ældre af os prøvet i alt seks gange, siden Danmark blev medlem i 1973.

"Tænkepausen" er anderledes end tidligere debatter. Den handler ikke om ja eller nej til en ny traktat op til en folkeafstemning. Under overskriften "Borgernes Dagsorden" samarbejder Folketingets Europaudvalg og en række bevægelser/organisationer om at skabe et udgangspunkt for den danske debat om Europas fremtid. "Borgernes Dagsorden" er blandt andet enige om fem spørgsmål, der anses for vigtige for den danske tænkepausedebat. Folketingets Europahøring 2006 tager udgangspunkt i tre af disse spørgsmål:

- **Hvilke grænseoverskridende problemer, som Europa står overfor, bør der lægges særlig vægt på at løse - og hvilken rolle skal EU spille?**
- **Hvilke problemer er de største i EU-samarbejdet?**
- **Hvor går EU's grænser?**

Europahøring 2006 er ét af initiativerne i den danske "tænkepause". Resultaterne herfra vil være et bidrag til den afrapportering fra "tænkepausen", som Folketingets Europaudvalg skal aflevere til regeringen forud for EU-topmødet i juni 2006. Her vil statsministeren afgive en beretning fra den danske "tænkepause".

Som inspirationsgrundlag for diskussionerne på Europahøring 2006 har firmaet Dansk Kommunikation udarbejdet denne pjece for Folketinget. For faktuelle oplysninger om EU henvises til Folketingets EU-Oplysning.

Christian Mejdahl
Formand for folketinget

Meningen med de følgende ord

Denne pjece er ment som et inspirationsgrundlag for diskussionerne som led i Europahøring 2006. Den handler ikke om teknik eller jura, men om værdier. Med udgangspunkt i fire forskellige synsvinkler på Europas fremtid indeholder pjecen en lang række udsagn, der kan høres i EU-debatten.

Der er taget udgangspunkt i fire grundværdier, som den danske debat om Europa ofte begynder med: Danskernes selvbestemmelse, velfærd, fred og Danmark som et lille land i en stor verden.

De fire synsvinkler er meget forskellige, og ideen er at gøre det muligt at se debatten om Europa fra flere vinkler uden at materialet dog på nogen måde skal betragtes som en udtømmende oversigt over den danske EU-debat. De fleste vil sikkert være enige eller uenige i noget i hver synsvinkel. Få vil kunne skrive under på alt i én af dem, men meningen er at de tilsammen kan give stof til overvejelse og debat som led i Europahøring 2006.

Pjecen indeholder som sagt en række værdibaserede udsagn om EU. Hvis man er interesseret i faktuelle oplysninger om EU henvises til EU-Oplysningens materiale, som kan findes på hjemmesiderne www.euo.dk og www.borgernesdagsorden.dk

Oplysningens materiale, som kan findes på hjemmesiderne www.euo.dk og www.borgernesdagsorden.dk

På sidstnævnte hjemmeside er der desuden mulighed for at debattere en lang række EU-spørgsmål.

1. Synsvinkel på Europa:

Dansk selvbestemmelse først

Muligheden for at bestemme over sig selv er folkestyrets livsnerve. Når vi lader EU få det sidste ord, svækker vi både Folketinget og vælgerne. Ganske vist får vi også lov til at bestemme lidt over de andre EU-lande. Måske har vi endda større indflydelse, end vores størrelse berettiger til. Men det er som regel bedre at have fuld kontrol med egne sager end to procents indflydelse på hele EU. Når Bulgarien og Rumænien optages, har Danmark faktisk mindre end to procent af stemmerne i Europaparlamentet og Ministerrådet, som er de to organer, der vedtager lovene i EU.

Dybest set er det også selvbestemmelsen, der giver os indflydelse i Europa. Vi er forhandlingspart ved nationernes bord fordi vi har vores selvbestemmelse. Det er den, der skiller os fra de meget større delstater f.eks. i Tyskland. Det har kun betydning, at vi siger ja, hvis vi rent faktisk kan sige nej. Dem, der altid følger bagefter som det tynde øl, behøver ingen at regne med.

Derfor skal vi kæmpe indædt for vores selvbestemmelse – og blive ved med det.

Forpligtelser skal være frivillige

Det betyder ikke, at vi skal vende ryggen til verden. Global opvarmning og terrorisme er eksempler på problemer, der kræver internationalt samarbejde. Der er mange flere. Vi kan ikke handle med andre lande, hvis vi ikke vil følge visse fælles regler. Vi får ikke stabilitet på Balkan, med mindre landene i området forpligter sig.

Men det skal ske sådan, at vi i det store hele fastholder vores muligheder for at stå frit. Når vi overvejer at påtage os en forpligtelse, må vi godtgøre, at gevinsten opvejer den tabte frihed. Vi må også begrænse EU's mulighed for at pålægge os forpligtelser, som vi ikke kan sige nej til. Vi har ofte set domstolen i EU strække EU's magt langt videre, end det var meningen fra dansk side.

Vi har også set samarbejdet brede sig og inddrage stadig nye områder. Det er måske i sig selv meget fornuftigt, at EU hjælper landene med at undgå mangel på energi i fremtiden, som det foreslås i øjeblikket. F.eks. kunne de nå langt, hvis de satsede i fællesskab på at udvikle den vedvarende energi som

vind og sol eller teknologi til at spare på energien. Det vil også gøre det lettere for EU-landene at bekæmpe den globale opvarmning. Men der er en vigtig hage ved det. Hvis EU får rigtig kompetence, så kommer der måske også krav til f.eks. hvordan danske huse skal isoleres og hvad vi må fyre med i kraftværkerne. Næste skridt bliver måske en fælles udenrigspolitik over for Rusland og Mellemøsten, der leverer størsteparten af den olie og gas, der bruges i andre EU-lande.

Et andet eksempel er den internationale terrorisme. Det er naturligvis vigtigt, at vi kan beskytte os mod terror. Det kræver samarbejde mellem politi og efterretningstjenester på tværs af grænser. Men vi vil gerne selv bestemme, hvor meget vi skal overvåges. Vi kender også skrækeksempler fra udlandet på, hvad der kan ske, hvis politiet får for meget magt, og domstolene ikke kan gribe ind i tilfælde af magtmisbrug. Derfor skal den slags regler ikke fastsættes som kompromisser i EU, men efter grundig og åben debat herhjemme.

En udvikling med flere spor

Vi er kommet ind i et spor, hvor det er fristende at tage et enkelt skridt mere – men hvor retningen er gal.

Man kunne løse noget af problemet ved at åbne for en udvikling, der er knap så ensporet. Man kunne gøre det lettere for et land at stå uden for dele af samarbejdet. Eller omvendt kan man lade en mindre gruppe af ivrige lande forstærke deres samarbejde. Derved bestemmer hvert land i højere grad selv, om det vil overdrage mere magt til EU.

Det er muligt, at udvidelsen af EU til 25 og snart 27 lande kan gøre det mere fleksibelt. Det må blive sværere at enes om så meget.

Hvis det sker, bliver det i øvrigt heller ikke så svært at optage et land som Tyrkiet i EU, selvom landet bliver en stor og fremmedartet mundfuld. Det vil også blive lettere at få landene på Balkan med, hvis de ellers lever op til de fundamentale krav om demokrati, retssikkerhed og respekt for menneskerettigheder.

Bliver vi klemmt i det store EU?

Det er langt fra givet, at EU bliver mere fleksibelt med alle de nye medlemmer. Mange taler i stedet for om at gøre EU's beslutningsgange mere effektive. Det indebærer, at nogen får mindre indflydelse end i dag.

I den såkaldte forfatningstraktat blev det eksempelvis foreslået at åbne for at bruge flertalsafstemning på flere områder i EU's ministerråd, så enkelte lande ikke kan blokere.

Eftersom EU er blevet større, er det alene af den grund lettere at blive stemt ned end før i tiden, ligesom det er sværere at blokere en beslutning. Særlig EU's gamle stormagter er havnet i en ny situation. De har kun sjældent oplevet beslutninger, som de var direkte imod. Det har fået dem til at presse på for en ny metode, hvor de folkerige lande får flere stemmer end nu.

To andre forslag til at effektivisere er at opgive princippet om, at alle lande skal have en kommissær og at opgive princippet om, at EU-landene har formandskabet på skift. I stedet åbnede den foreslåede traktat for oprettelsen af en form for EU-præsident. Det vil svække selvbestemmelsen for et lille land som Danmark.

EU er alt for indviklet

Når magten går fra Folketinget til EU, er borgerne de store tabere. Borgerne har langt sværere ved at vinde på udebane end på hjemmebane. Årsagen er blandt andet, at EU's beslutningsgang er så fantastisk indviklet. Som menig borger kan det være svært at overskue – og gennemskue - hvordan man kan blive hørt. Få gør forsøget.

De indviklede beslutningsgange er ikke samme problem for interesseorganisationer og firmaer. De kan hyre professionelle lobbyister. Der er ca. 1.000 lobby-grupper, der taler erhvervsinteressernes sag over for EU. Det er med til at få borgerne til at føle sig magtesløse.

Et slankere EU er mere enkelt

EU er blandt andet uoverskuelig, fordi EU beskæftiger sig med så mange emner. Samtidig ønsker medlemsstaterne ikke at overlade det hele til EU på alle områder. De vil gerne have unionen til at køre hele handelspolitikken over for resten af verden. Derimod vil medlemslandene ikke af med kontrollen over udenrigspolitikken. På forsvarsområdet er kun små hjørner blevet EU-stof. Derfor har EU-landene også lavet forskellige regler for, hvordan beslutningerne skal træffes på de forskellige områder. Derved er det samlede resultat kommet til at ligne en Storm P-maskine.

Der er således to veje til at gøre EU mindre indviklet, hvis man især har Danmarks selvbestemmelse for øje: Den ene er at beskære EU's kompetencer, så landene ikke behøver at frygte, at EU får en for dominerende rolle. I så fald kan man gøre beslutningsgangen mere enkel. Den anden er at slanke EU for opgaver – eller i hvert fald se på nye opgaver med mere kritiske øjne.

Det er i den forbindelse oplagt at styrke EU's såkaldte nærhedsprincip, der er indført for at værne lande og borgere imod unødvendig indblanding fra EU. F.eks. kan man give de enkelte landes parlamenter ret til at udtale sig – og EU's institutioner pligt til at gå i dialog - om ny lovgivning fra EU. Den ret blev faktisk skrevet ind i den forfatningstraktat, der er sat på stand by i EU's tænkepause.

2. Synsvinkel på Europa:

Velfærden er vigtigst

1. Dansk selvbestemmelse først

2. Velfærden er vigtigst

Danmarks velfærd står og falder med Europas. Europas velfærd står og falder med EU. Det lyder som en overdrivelse. Det er det ikke.

Dansk velstand har altid bygget på at sælge varer. Det kan vi i det indre EU-marked, hvor vi ikke skal betale told og ikke generes af krav, der særligt beskytter andre landes firmaer. Og vi er ikke de eneste, der har tjent godt på EU. Det gjorde andre EU-lande også. Derfor fik deres borgere efterhånden råd til at købe flere danske produkter.

Danmarks gode økonomi er grundlaget for velfærdssamfundet. Samfundskagen er vokset år for år. Derfor har det været muligt at bruge stadig flere penge på pensioner, hospitaler, forskning og kollektiv trafik osv.. Den gode økonomi var med til at skabe sammenhængskraft i samfundet. Økonomien gjorde det også muligt at forbedre miljøet. Der er en sammenhæng mellem gode flæskepriser og lærkesang!

Nu står vi med en ny udfordring. Store dele af vores produktion kan foregå langt billigere i Kina, Indien og andre u-lande. Vi skal konkurrere med lande, hvor miljøregler er en by i Rusland, og hvor lønnen sommetider er under sultegrænsen. Vi skal også konkurrere med USA, der på mange områder er teknologisk foran os i Europa. Samtidig får vi forholdsvis flere ældre i befolkningen, og færre i den arbejdsdygtige alder.

Derfor skal vi finde ud af, hvordan vi klarer os økonomisk uden at ødelægge den sociale tryghed, som er enestående for Danmark og andre vesteuropæiske lande.

Det er især det EU samarbejdet skal sørge for i de kommende år.

Den globale konkurrence

Det kræver hårdt arbejde at bevare den nuværende velstand. Vi skal være de bedste til at finde på nye produkter og smartere måder at lave dem på. Det kræver forskning og kreative miljøer i verdensklasse. Virksomhederne skal være lynhurtige til at udnytte de nye chancer. Borgerne skal være veluddannede, produktive og parate til at omstille sig. Alle arbejdsduelige skal helst bidrage. Det offentlige skal sikre betingelserne for økonomien. Uddannelse, sundhed,

Dansk selvbestemmelse først

Velfærden er vigtigst

forskning, transportnet og bredbånd kommer ikke af sig selv. Inflation og rente skal holdes nede og valutakursen i ro. Mennesker, som det er gået skævt for, skal have en ny chance. Der skal være lov og orden og plads til mennesker, kultur og natur. Sådan lyder den europæiske opskrift på et konkurrencedygtigt samfund.

EU som arbejdshest

Mange af disse opgaver kan vi ikke klare alene i Danmark. F.eks. bygger vores gode økonomi på det samarbejde om EU's fælles valuta, euroen, som Danmark ikke er rigtigt med i.

Det burde vi være. For Danmark har interesse i at styrke samarbejdet. Der er ikke mindst brug for at forstærke presset på de lande, der er med til at svække Europas konkurrenceevne. Flere af de store lande har opbygget regler, der er med til at holde folk i erhverv uden fremtid i. Samtidig har de ansatte ofte dyre velfærdsordninger, så arbejdsgiverne tænker sig godt om før de tager en ny ung ind. Og flere lande har pensionssystemer, der tilskynder folk til at trække sig tilbage endnu tidligere end i Danmark. Disse ordninger kan på kort sigt være rare for dem, der har dem. De er også politisk populære. Men regningen betales af fremtidens borgere – i hele Europa.

Forskning er et andet eksempel. Der skal i visse tilfælde investeres 10, 20, 30 milliarder kroner i forskning på de områder, som fremtidens jobs afhænger af. Det er helt uden for Danmarks og danske firmaers rækkevidde, hvis ikke vi samarbejder. EU har netop vedtaget at bruge ca. 80 milliarder kroner om året på forskning frem til 2013. Det er især IT, sundhed og den såkaldte nanoteknologi, der satses på. Men det er for lidt. Vi sakker bagud sammenlignet med USA og Japan.

1. Dansk selvbestemmelse først

2. Velfærden er vigtigst

Landbruget kræver også en fælles indsats, men på en anden måde end før i tiden. Vi skal have landbrugsstøtten væk – blandt andet fordi vi har brug for pengene til at skabe fremtidens jobs. Men landsbrugsstøtten, som årligt koster næsten 400 milliarder, kan ikke fjernes af de enkelte lande hver for sig. Hvis f.eks. Danmark gør det alene, bliver danske landmænd udkonkurreret af udenlandske kolleger på statsstøtte. Der sker faktisk reformer på landbrugsområdet. EU-lande er gået i gang med at omlægge støtten, så ca. hver femte krone bruges i dag på at fremme miljø eller nye jobs i landområderne, ikke på at få produktionen op. Men de nødvendige reformer sker alt for langsomt.

Det fælles gods

En tredje opgave er at skaffe europæerne billig energi. Der er udsigt til mangel på blandt andet olie. Det betyder højere priser. Selvom Danmark får flere penge ud af Nordsøen, er det ingen fordel, hvis de lande vi handler med kommer i krise. Samtidig bliver vi mere afhængige af de arabiske lande, der har 90 procent af fremtidens reserver og af russerne, der har omtrent halvdelen af gassen. Det kan også føre til mere pres på at bruge atomkraft. Vi har brug for energi, der ikke forurener så meget og som ikke øger drivhusproblemet. Problemet er så stort, at EU landene kun kan løfte det i flok. Desværre bliver det mest til store ord. EU-landene vil reelt helst bestemme hver for sig.

Danmark burde gå i front her. Vi er langt fremme med energiteknologi og besparelser. Derved kan vi både bidrage til at blive mindre afhængige af energi og til at fremme miljøet. Truslen fra den globale opvarmning er måske det største problem. Hvis det skal lykkes, skal vi blandt andet have bedre styr på vores transportsektor, der har øget sit udslip igennem flere år. Især skal der gøres noget ved godstrafikken på lastbiler. Det kan de enkelte lande ikke klare hver for sig.

Fattige naboer er fremtidens partnere

Fremtidens velfærd bliver også bestemt af, om vi (og vores partnere) klarer os godt på nye markeder, der grænser op til EU. Tyrkiet, Ukraine, Rusland, Mellemøsten og Nordafrika kan blive meget vigtige for økonomien i Europa i løbet af de kommende 10-20 år. De kan f.eks. blive billige underleverandører til EU landenes

1. Dansk selvbestemmelse først

2. Velfærden er vigtigst

virksomheder. Så kan europæiske virksomheder konkurrere bedre med amerikanske og japanske. Samtidig skaber det økonomisk udvikling i randen af dårligt kørende lande uden om EU. Det vil give os flere kunder. Det giver også mindre ustabilitet, indvandring osv.

Derfor er det vigtigt, at EU udvikler forholdet til naboerne meget mere. På langt sigt kan det meget vel være en fordel at lukke lande som Tyrkiet eller Ukraine ind i unionen.

Men det afhænger blandt andet af, om EU kan fungere med endnu flere medlemmer. Unionen må først vise, at den kan træffe de nødvendige beslutninger for at sikre velfærden for de nuværende medlemmer.

Effektivitet kan gøre EU mere enkel

Mange af Danmarks største problemer kan kun løses i EU. De er ofte teknisk udviklede. Da løsningen også helst skal holde i byretten, er de gerne skrevet i et juridisk sprog. Danmarks problemer hænger sammen med andre EU-landes. Der er der nu 25 af. Det er altså rigtig mange, der skal med i beslutningerne. Ud over staterne, skal de folkevalgte i Europa-Parlamentet også inddrages. Og så er der alle brancherne, fagforeninger, regioner og græsrodde, der har et ord at skulle have sagt. Løsningerne skal skabes gennem kompromisser. Det kan sommetider kun lade sig gøre i form af vagt formulerede erklæringer. Der er derfor mange grunde til, at EU ikke er så let at følge med i.

EU må hele tiden arbejde hårdt for at forenkle og for at forklare bedre, hvad samarbejdet handler om. Men EU er en rumraket, ikke en sæbekassebil. Den vil altid være indviklet, hvis den skal tjene sit formål.

Det vigtigste i de kommende år er at finde beslutningsformer, der er mere effektive, så EU kan løse sine opgaver. Flertalsafstemninger er én af metoderne. Det er sikkert også en god idé at skære antallet af kommissærer ned. Det vil også gøre beslutningsgangen mere enkel. Samtidig skal kontrollen med EU's forvaltning skærpes kraftigt, så borgerne kan være sikre på at der slås ned på den korruption, magtmisbrug og svindel, der nok altid vil forekomme i en stor organisation. Også pressens muligheder for at følge med må udbygges væsentligt.

1. Dansk selvbestemmelse først

2. Velfærden er vigtigst

3. Synsvinkel på Europa:

EU skal sikre Danmarks fred

Synsvinkel på Europa

1.

Dansk selvbestemmelse først

2.

Velfærden er vigtigst

3.

EU skal sikre Danmarks fred

EU blev grundlagt af folk som kendte krigen indefra. I Mellemeuropa havde næsten alle mistet nogen de holdt af. Mange havde mistet alt. Angsten sad dybt i dem, der havde oplevet krigen. Fremtidige katastrofer skulle undgås gennem forpligtende internationalt samarbejde.

Danmark skæmmes ikke af endeløse soldaterkirkegårde, som andre europæiske lande. For de fleste danskere kom barbariet aldrig så tæt på. For danskere er krig noget, der foregår i udlandet. Vi taler os til rette med vores naboer, når der er uenigheder, og vi har USA i baghånden, hvis det skulle gå galt. Derfor bekymrer vi os ikke meget om sikkerheden.

Det kan sagtens gå galt

Desværre har Vorherre ikke lovet Danmark evig fred. Hvis Europas stormagter igen kommer på kant med hinanden, bliver vi også ramt. Historiebogen er fuld af afskrækkende eksempler.

Mange kan ikke forestille sig, at den triste fortid kan vende tilbage. Europæerne er blevet klogere, siger de. Militaristiske kampråb om hævn over fjenden og ofre for fædrelandet høres ikke længere.

Sådan var det også i Jugoslavien for 20 år siden. Alligevel blev en kvart million mennesker slagtet - og hele nationer bragt til tiggerstaven - af Balkan-krigene i 90'erne. Først blev gode naboer til dårlige naboer. Så blev de modstandere og fjender. Til sidst betragtede de hinanden som umennesker og udyr, som måtte udryddes. Ingen havde drømt om, at det kunne gå så galt, da de første nabospektakler begyndte.

I dag er EU vores bedste sikkerhed mod de onde cirkler. EU knytter medlemslandene sammen med tusinde tråde og presser os til at tage beslutninger i fællesskab. Det er til fordel for alle lande - og heldigvis for dét. Den dag et land får en god grund til bryde ud af samarbejdet, skal de have meget bedre grunde til at lade være. Opgaven er nemlig ikke at skaffe sig selv ensidige fordele, men at sørge for, at de andre medlemslande også får noget ud af EU.

1.

Dansk selvbestemmelse først

2.

Velfærden er vigtigst

3.

EU skal sikre Danmarks fred

Et godt eksempel på noget, der holdt os sammen i EU, er landbrugspolitikken. Den fælles politik har været enormt dyr og bureaukratisk. Men den gav fælles regler. EU's landmænd skulle ikke konkurrere om, hvem der kunne få mest landbrugsstøtte ud af deres hjemlige skatteborgere. De slap også for handelskrig og konflikter indbyrdes – og al den nid og nag det fører med sig.

De nye trusler

Muhammed-krisen har givet et indtryk af farerne i den moderne verden. Mere eller mindre fanatiske grupper danner fælles front med udenlandske regeringer. Før man ser sig om, er krisen løbet helt ud af kontrol – og danskere og danske interesser trues. Hvis ikke de arabiske lande var nervøse for at lægge sig ud med hele EU, kunne det gå meget værre.

Det kunne det såmænd også, da Danmark i 2001 blev uvenner med Rusland om udleveringen af en politiker fra Tjetjenien. Vi kunne let være blevet tvunget til at bøje os for den store østlige nabo, hvis vi havde stået isoleret.

EU-landene tages alvorligt, fordi EU er en økonomisk og politisk kæmpe på verdensscenen. Til gengæld er EU en militær dværg, som er helt afhængig af hjælp fra USA. Det vil være en fordel, hvis EU-landene i højere grad kunne hjælpe sig selv. EU's forsvarspolitik bør udvikles, og Danmark bør yde sit bidrag – og ikke gemme sig bag sit forbehold imod militært samarbejde.

EU bør også tage udfordringen fra den internationale terrorisme op. I løbet af de senere år er blandt andet Storbritannien og Spanien blevet ramt af angreb, hvor mange mennesker slås ihjel, fordi terrorgrupper vil påvirke landets udenrigspolitik. I dag er trafik og kommunikation over grænserne så stor, at landene bliver nødt til at samarbejde helt anderledes effektivt om at bekæmpe f.eks. terroristerne og deres bagmænd. Sat lidt på spidsen har vi brug for et europæisk FBI. Og også her bør Danmark droppe sit forbehold hurtigst muligt.

1. Dansk selvbestemmelse først

2. Velfærden er vigtigst

3. EU skal sikre Danmarks fred

De danske kartofler - og helheden

Det er lykkeligt, at EU er blevet udvidet til 25 lande, og at også Bulgarien og Rumænien snart er med. Men der er også nogle farer i udviklingen. Samarbejdet kan ikke fortsætte som hidtil med så mange medlemmer. Hvis det ikke lykkes at finde en ny form, kan EU ende som en tom skal, hvor de vigtige beslutninger træffes andre steder.

Det er afgørende, at medlemslandene fortsat laver resultater sammen. Det kræver mere effektive beslutningsgange. Vi skal f.eks. opgive idéen om, at EU-kommissionen nødvendigvis skal have et medlem fra hver medlemsstat. Det er vigtigere, at EU fungerer godt. Af samme grund skal vi indføre flertalsafgørelser i flere sager.

Det vigtigste er dog ikke formelle regler. Det vigtigste er at holde fast i den samarbejdsånd, der har udviklet sig i EU. Her er der tradition for at lytte til mindretallene og ikke for at tromle dem ned. Det er vigtigere, at alle lande har tillid til, at deres synspunkter bliver respekteret, end om stemmerne er fordelt efter den højere millimeterretfærdighed.

Det er afgørende at den gensidige tillid bevares. EU's udvidelse betyder jo, at også de store lande oftere kan blive stemt ned end før i tiden. Det kan lokke dem til at køre mere sololøb, hvor de kan. Hvis det sker, glider beslutningerne væk fra EU. Det er ikke i helhedens interesse – og det er den, vi skal fremme. I store træk er det vigtigere, at EU fungerer til alle medlemmers tilfredshed end at hyppige vores nationale kartofler.

Tiden er også kommet til at skabe en fastere ledelse. Idéen om, at medlemslandene på skift er formand for EU har også mistet sin mening, når EU er så stor, at der går 15 år mellem hver formandsperiode.

Vi har brug for en stærk og kvalificeret ledelse, som kan samordne synspunkterne. Det er en fordel for hele EU, hvis Europas stormagter kan enes om udenrigspolitikken. EU kan påvirke verdenspolitikken, når man taler med én stemme. Når landene derimod strider (eller konkurrerer om USA's gunst) slår det dybe skår i samarbejdet.

1.

Dansk selvbestemmelse først

2.

Velfærden er vigtigst

3.

EU skal sikre Danmarks fred

Samarbejdets pris

Når EU's lande forpligter sig, mister de noget af deres handlefrihed. Råderummet for Folketinget bliver f.eks. mindre. Borgerne kan heller ikke gå til danske politikere for at ændre irriterende regler, hvis reglerne er besluttet i EU. Måske stemte Danmark ligefrem imod.

Derfor har samarbejdet en pris.

Men alternativet er ikke gratis.

Når samarbejdet mellem landene ikke fungerer, har vi slet ingen indflydelse på de andres afgørelser. Selvom de andres politik på flygtningeområdet eller økonomiske politik påvirker os. Og aldrig har vi følt os så magtesløse, som i mellemkrigstiden, da Nazityskland kæmpede mod de andre stormagter om at dominere Europa.

Men selvom vejen til indflydelse ofte er smallere, er det alligevel vigtigt at gøre EU mere forståelig for borgerne. De skal blandt andet forstå, hvorfor EU er nødt til at fungere anderledes end medlemsstaterne. Ellers mister EU den opbakning, som samarbejdet ikke kan undvære.

1.

Dansk selvbestemmelse først

2.

Velfærden er vigtigst

3.

EU skal sikre Danmarks fred

Den føderale vej til enkelhed

EU kan blive mere enkel (og demokratisk) ved at gå over til en føderal model som USA og Tyskland. I stedet for kommission, ministerråd og parlament, skulle EU så have et parlament med to kamre. I det ene kammer kunne hvert medlemsland have én stemme. I det andet kunne det have så mange mandater, som landets størrelse berettiger til. Beslutninger kræver så flertal i begge kamre. Den store forenkling er der ikke basis for i dag. I Danmark er den føderale model – også kaldet ”Europas Forenede Stater” i mange år blevet brugt som skræmmebillede.

En mellemvej vil være at skære antallet af beslutningsmetoder ned. Meget gerne til en enkelt, som svarer til den, der kaldes for den ”fælles beslutningsprocedure”.

Fred med naboerne

EU skal være en ø af fred, frihed og velstand i det urolige verdenshav. EU's naboer skal vide, at de kan blive medlem, eller at de i hvert fald kan få gode handelsaftaler osv. Men betingelsen er, at de – populært sagt – opfører sig ordentligt. De skal respektere menneskerettigheder og mindretal og løse deres konflikter uden vold. Ellers ryger de ud af det gode selskab.

Den politik har EU haft succes med i mange år. Den hjalp til at sikre overgangen til demokrati i Centraleuropa og til at dæmpe konflikter i f.eks. de baltiske lande, Slovakiet og Cypern.

I de kommende år er det blandt andet en endelig løsning på Kosovos problemer, der venter. Den kræver sandsynligvis, at både Serbien og det albanske flertal i Kosovo, får udsigt til en plads i den europæiske familie. Også de øvrige Balkanlande: Kroatien, Makedonien, Montenegro, Bosnien og Albanien skal der findes en løsning for. Desuden må forholdet til lande som Ukraine og diktaturet i Hviderusland afklares.

Parallelt har vi forhandlinger om at optage Tyrkiet. Det vil være et kraftfuldt signal om, at EU ønsker et fredeligt samliv med lande, som kulturelt og religiøst osv. er meget forskellige fra de oprindelige EU-stater.

1.

Dansk selvbestemmelse først

2.

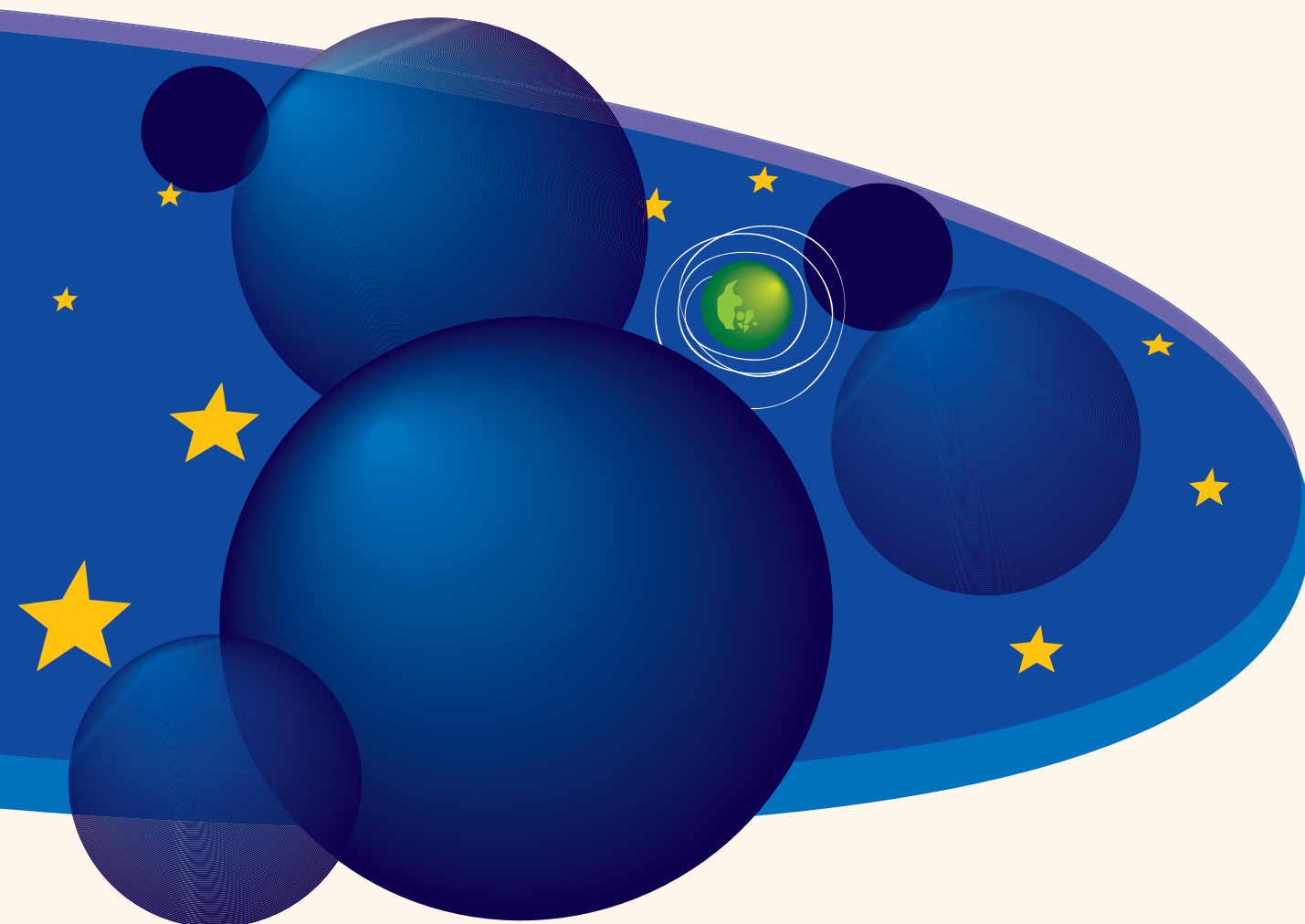
Velfærden er vigtigst

3.

EU skal sikre Danmarks fred

4. Synsvinkel på Europa:

Synsvinkel på Europa

Lille land i en stor verden

1. Dansk selvbestemmelse først
2. Velfærden er vigtigst
3. EU skal sikre Danmarks fred
4. Lille land i en stor verden

Danmark er i det store hele en succes. Det er mange enige i, også uden for landets grænser. Vi har været i stand til at forene velstand med lighed og frihed med tryghed. Vi har et folkestyre, hvor flertallet lytter til mindretallet, og mindretallet bøjer sig for flertallet. Der er ikke større forskel mellem høj og lav, end at de som regel kan mødes i øjenhøjde. Vi kan godt lide lov og orden, men ret skal forenes med rimelighed. Vi går ind for ligestilling mellem kønnene, og lader gerne børnene snakke med. Vi er også et af verdens fredeligste lande. Og så har vi naturligvis vores egne film og fester, vittigheder og vuggesange. De er sikkert ikke bedre end andres. En del af dem er sikkert lånt i udlandet. Men nu er de er altså vores.

Meget af det, vi kan lide ved Danmark udfordres i disse år. Danske produkter erstattes med multinationale. Vi oversvømmes af udenlandsk underholdning. Amerikanske gløser fylder op i sproget, østeuropæiske håndværkere på byggepladserne og arabiske imamer i TV. I løbet af en generation har vi fået en betydelig indvandring af mennesker med rødder uden for den vestlige verden. Nogle af dem bærer traditioner med sig, som skriger imod alt, hvad vi står for.

Centralismen gør EU uoverskuelig

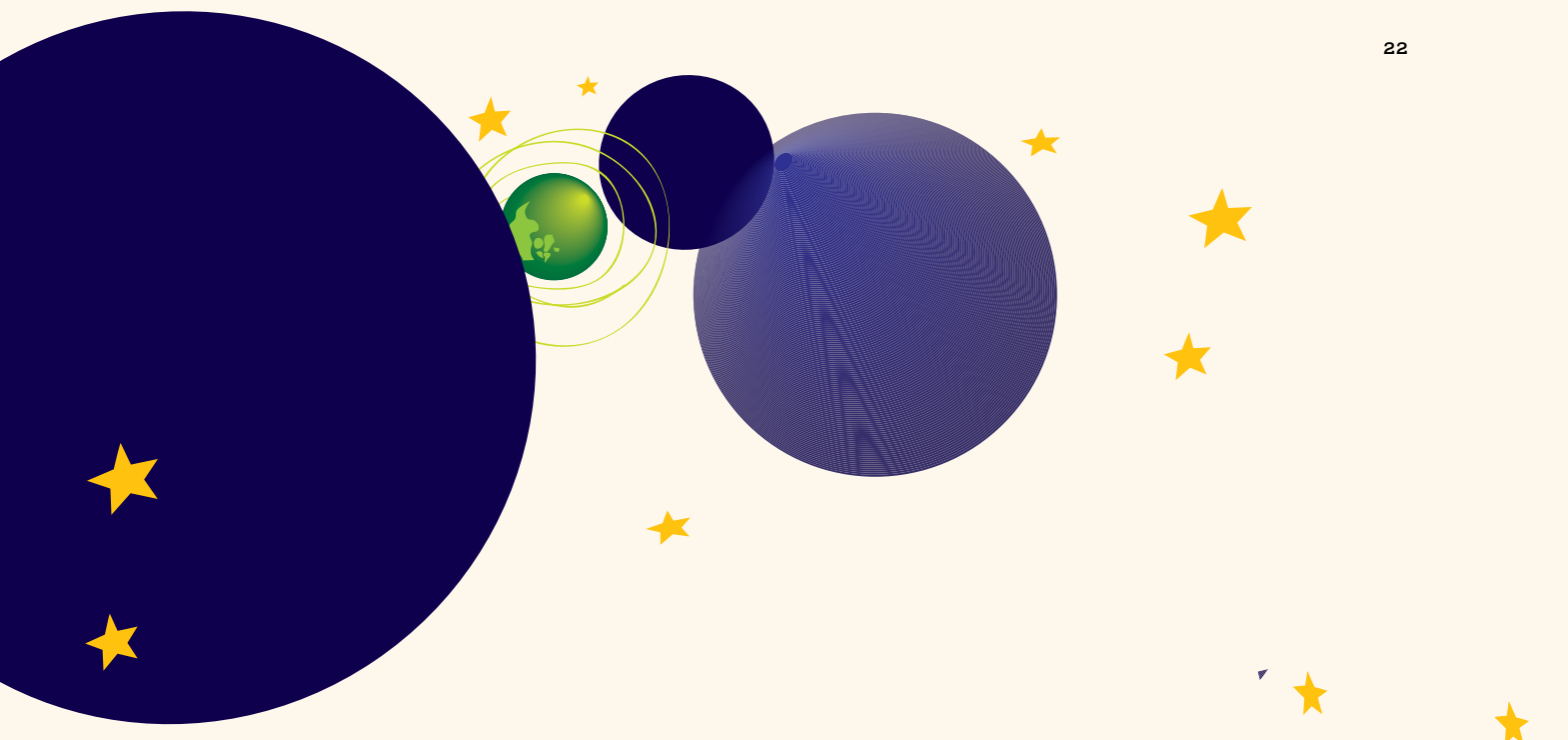
EU er en stor udfordring. Selvfølgelig kan Danmark ikke bestemme alt på egen hånd. Men EU bestemmer også på områder, hvor det ikke er strengt nødvendigt. Siden 1985 har EU vedtaget tusindvis af love rettet mod at harmonisere reglerne for det Indre Marked. Den ene beslutning trækker den næste med sig: Hvis man skal have lov til at sælge øl på EU's marked, skal det brygges på rent vand. Der skal altså stilles krav til vandet og til kontrollen med, at kravene overholdes. Måske er det bedst også at stille krav om, hvordan vandværker skal drives og ejes. Da børn og unge ikke bør drikke øl, opstår der pres om fælles regler for, hvem der kan sælge øl til hvem, og forbud mod ølreklamer osv. Derimod kan det enkelte land ikke forlange, at firmaerne tapper øllet på bestemte flasker, og ikke f.eks. på dåser, selvom landet har et godt system for returflasker. Det bliver let skruen uden ende. Stop!

1. Dansk selvbestemmelse først

2. Velfærden er vigtigst

3. EU skal sikre Danmarks fred

4. Lille land i en stor verden

Når reglerne fastsættes centralt, bliver de tit indviklede. Der bliver også mange muligheder for at snyde med dem. Der er brug for mange ansatte for at sørge for, at de overholdes – og komme efter dem, der ikke gør det. Ikke underligt at EU er uoverskueligt og præget af svindel og bureaukrati.

Omvendt er det også klart, hvordan EU kan blive enklere: EU skal simpelthen decentralisere beslutningerne igen.

Farligt at undertrykke kulturen

Samarbejde er nødvendigt i den moderne verden. Landene kan ikke løse alle problemer selv. Forurening, illegal indvandring, valutakriser og terror kommer til os udefra. Men landene skal netop løse problemerne sammen – ikke overlade løsningen til internationale organisationer som EU. Fælles løsninger skal som hovedregel kun fastsætte de store linjer, og overlade resten til staternes egne parlamenter og borgere.

Kun hvis landene selv er med hele vejen, kan de bevare og udvikle deres kulturelle identitet. Hvis vi derimod undertrykker menneskers identitet, bliver de

1. Dansk selvbestemmelse først

2. Velfærden er vigtigst

3. EU skal sikre Danmarks fred

4. Lille land i en stor verden

rodløse og frustrerede. Nogle går til ekstremerne, når deres identitet er truet. Det har vi f.eks. set i konflikterne på Balkan. Det er også baggrunden for nogle af de fanatiske, islamistiske bevægelser.

Det er også en misforståelse, at vi skal have mere offentlig debat på tværs af grænserne i EU. Realiteten er, at vi interesserer os mest for det nære. Idéen om at europæisk offentlighed udspringer af ønsket om skabe en kunstig, europæisk identitet, i stedet for den "farlige nationalisme" i medlemslandene.

Danmark forsvinder i stormagternes EU

Danmark er særligt udsat for at blive presset i EU, fordi vi er få. Det bliver endnu mere udtalt, efterhånden som EU vokser. Hvilken vægt har fem millioner danskere i et samarbejde med over 450 millioner mennesker? Selvom vi får flere repræsentanter, end vores størrelse egentlig berettiger til, forsvinder vi alligevel i mængden: I Europa-parlamentet udgør danskerne 14 ud af 732 medlemmer, og i ministerrådet har vi syv ud af 345 stemmer. Derfor er vi ikke så interessante, når der skal indgås alliancer og kompromisser.

Samtidig må vi forvente, at de andre lande vil forfølge deres nationale interesser endnu mere benhårdt end før. Vi fik en forsmag på det, da det næsten var umuligt at vedtage et nyt budget for årene 2007 – 2012. Der har været tradition for at medlemslandene tog hensyn til hinanden i EU. Jo større unionen bliver, jo sværere er det at tage hensyn til alle.

Det er ikke rigtigt, at vi skal have EU stærkere ind i billedet for at sikre velfærden i fremtiden. Vi skal naturligvis samarbejde om at få økonomien til at vokse, men vi skal ikke gøre velfærdssystemet til en diskussion i EU.

Det fungerer jo ret godt. Det giver sikkerhed, men også mere fleksibilitet på arbejdsmarkedet, end man har i mange andre lande. Det skyldes også, at vi forhandler os til rette om tingene på arbejdsmarkedet, hvor andre lande lovgiver.

1. Dansk selvbestemmelse først

2. Velfærden er vigtigst

3. EU skal sikre Danmarks fred

4. Lille land i en stor verden

Udvidelse - ja, men ikke for enhver pris

EU's udvidelse kan godt blive en gevinst. Den kan nemlig få andre lande til at skrue ned for ambitionerne om fælles regler og politikker og skabe bedre plads til det enkelte land. Men vi skal ikke sige ja til udvidelse for enhver pris.

Vi vil f.eks. ikke tvinges til at åbne for indvandrere fra syd eller øst, som har helt andre ideer om, hvordan et samfund bør indrettes. De regler, som vi har aftalt på arbejdsmarkedet, skal ikke ofres for en idé om "arbejdskraftens frie bevægelighed". Vi er også glade for vores frisprog, hvor vi kan lave sjov med hinanden uden at blive misforstået. Det er en del af det fællesskab, vi har i Danmark.

Desuden bør der ses kritisk på udvidelsesplanerne. Hvorfor åbne EU for lande, som vi kun har lidt til fælles med – og som vil være en byrde for samarbejdet? Optagelsen af 10 millioner grækere har givet mange problemer i EU. Optagelsen af 70 millioner tyrkere bliver ikke lettere. Det er ikke oplagt, at Bosnien, Kosovo eller Albanien ønsker at tilpasse sig den kristne, demokratiske kultur nordpå. Serbien og Hviderusland ligger geografisk i Europa, men deres politiske kultur hører hjemme i et andet solsystem.

Det betyder ikke, at vi skal vende ryggen til dem. Det er sikkert heller ikke klogt. Ligesom vi skal øve os i ægte samarbejde internt i EU, skal vi arbejde endnu tættere sammen med de lande, som ikke passer ind i unionen.

1. Dansk selvbestemmelse først

2. Velfærden er vigtigst

3. EU skal sikre Danmarks fred

4. Lille land i en stor verden

EUROPAHØRING 2006
FOLKEHØRINGEN I ODENSE 29.-30. APRIL

Tekst: Dansk Kommunikation. Design og produktion: Datagraf
Forside maleri: Lise Aarup.